SAM THU MƯỜI BA. - SỐ THU 2498 — MỖI SỐ 5 CẮC — NGÀY THỨ SÁU 17 JUILLET 1925

DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 3845

Toutes les lettres et demandes concernant la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI

ANNONCES

Tarif des insertions

Ou traite à forfait pour les contrats importants.

Sự cực là mẹ sự sướng

Con người trước cực khổ mà sau an vui, cũng như trái cây trước đắng chua mà sau ngon ngọt vậy. Người sanh ra trong đời, lo làm cho no ấm khỏi đói rách, lo nên cho khỏi tủi, lo hơn cho khỏi thua, thì chẳng khoe như đám ra giữa chốn chiến-trường kia vậy. Mỗi ngày công việc bày ra trước mặt ta, nếu ta chẳng hết sức mạnh, chẳng có mưu hay, thì làm sao mà chẳng tỉ lắng các công việc ấy. Kẻ mềm yếu gặp cơn loạn lạc, thì lo tới sự thao thát gớm ghê, kẻ dại mạnh mẽ gặp lúc gian nguy thì ra sức, đẹp gian nguy để như rung kẻ hèn. Đã không biết sợ mà lại chẳng nài cứ làm hoài cho tan hết sự gian-nguy, thì công việc mới mong thành tựu.

Hỏi sao mà người ở trong con nguy hiểm mà chẳng hề nao-núng, cứ vững vàng thong thả như không? Là tại người trước đã bền lòng, rèn trí cắt cho nên lòng rất vững. Bởi lòng đã sỏi-sàn gian-dị, vậy nên mỗi việc mỗi đem làm, biết rằng sự khó nhọc hiểm-nguy này, là cái mối an vui sung-sướng. Như sử sách trước có biên để lại, những các đứng anh-hùng hảo-kiệt gây dựng công cho nghiệp cả, chẳng phải là rất gian-nan rất lao-khổ hay sao? Có anh-hùng hảo-kiệt nào mà trở lao khổ tránh gian-nan, mà lại đặng danh bia hậu thế. Mà chẳng luận chi tới anh-hùng hảo-kiệt, luận theo bình dân là người nước Việt-Nam ta đây, Như dân xứ Bắc-kỳ, Trung-kỳ đã phong thổ phì thường, bề sanh-nhai eo-hẹp. Mùa nọ thì rất nên rộng nực, mùa đông thì lạnh lẽo vô cùng. Làm tối ngày mà ăn cơm chẳng no lòng, cực hết sức mà áo chưa ấm cật. Bởi cực khổ vậy nên người siêng mà khéo, bán buôn hay làm lụng giỏi mà công nghệ cũng nhiều. Chịu cực hay buôn bán giỏi là dân Tàu, mà cũng nể, người Bắc-kỳ người Trung-kỳ không dám bước xấp. Còn như dân Nam-kỳ vì khi bậu của đất trời yêm ấm, không nực nhiều mà cũng chẳng lạnh hung, lại ở êm cuộc đất mở dầu, lúa gạo bộn bề, bạc tiền chói chói. Kẻ bần-tiện cũng không sao mà tới đỗi rách, đứa ngao du không nghề nghiệp mà cũng không nhịn đói bữa nào, tấy lẫn ở đỗi cũng may mà đặng sống. Bởi vậy cho nên nghề nghiệp chi cũng kém, buôn bán cũng tầm-phào, có một nghề nông mà luốt lát không tinh chuyên, đã vụng chẳng bằng người lại còn hay làm biếng. Nếu có một ngày nào mà trộn người xao dất, nhỏi Nam-Trung-Bắc một nhà, thì người Nam-kỳ lãnh phần thua vì kẻ chịu cực khổ giỏi lắt hơn người ưa sung sướng.

Tuy vậy mà khi mới gặp việc nào lao-khổ, dẫu người có chí cũng chưa dám chắc nên; nhưng mà cứ bền lòng vững chắc không dời đổi, hoặc may mà người định hơn trơi, gắng gượng mà lập nên công cả. Cũng tỷ như đi dưng xa qua gộp xuống đèo một mối tình-thần, tay chân nặng-rằng. Song mà chí cũng bền, lòng cũng quyết, tuần-cũng tinh, gan cũng liền; không nửa chừng nhát-nhát mà thao lui, trọn đặng tới nơi làm xong công việc. Ấy là việc độ thành lòng hi-vọng, đã lìn chắc nơi nhơn cần dân cho ngàn trở muôn ngàn, chi sống quyết đạt nơi mục-đích mới chịu. Thầy Mạnh-tử có nói rằng: Cho nên trời bắn xuống cái gánh nặng cho người ấy vậy, trước phải gian lao tâm trí, mỏi mệ cân cốt, phỏng nát thịt da, bụng đói trống không, mình mang rách rưới, mà cũng chẳng trái lòng rối trí, mà lay động chút nào, càng thêm hăng hái tinh thần, cứ đánh nhẫu việc gian nan đều vu hoạn là một bên, cứ chắm bắm tới hoài chẳng chun da nhảy mắt. Cái gian nan vu hoạn ấy nó cự không lại với người đại chí nên phải vỡ tan đi, ngó xung quanh đã thong-thả rảnh rang, ấy là cái mối vu hoạn nó đổi ra đường vinh hiển rồi đó. Làm người đừng sợ khó, tục ngữ có câu rằng: « Có khó mới khôn » lời nói ấy là nỗ chơn đã từng trải điều khó rồi vậy.

Tiện đây tôi dịch chuyện một người đàn bà nước Anh, xin dưng các ngài nhàn lãm. Bà Mâm-đình-cách-Lang, tánh rất lành mà nặng lắm, thuở nhỏ học-hành giỏi, nào văn-chương, nào âm-nhạc, nào may vá, thêu thùa, các nghề nữ công bà đều có học đủ. Nhà giàu mà có chí lớn, hằm làm công chuyện, chẳng ưa ăn chơi, hay tập nghề thân hộ để nuôi bệnh. Hằng du học nơi nước Pháp khi học nên trở về thì tuổi đã ba mươi. Thiết lập nhà để cứu bịnh kẻ nghèo, những người già cả côi cút nghèo hèn, thì bà đều nuôi giúp cả. Cách chừng trước sáu mươi năm bay nước Anh nước Đức đánh với nước Nga nơi Khắc-lý-mê, khi ấy lại có dịch khí lưu hành. Binh sĩ chết vì giặc chết vì dịch không biết bao nhiêu mà kể cho xiết! Bà Mâm-đình-cách-Lang nghe vậy thì động lòng đau đớn, muốn ra nơi chiến-địa mà cứu hộ giúp người. Bèn dụng đơn cho quan Lục-quân đại-thần, xin bổ vào quân đội, đặng theo phép, cùng người đồng chí trong viện hơn bốn mươi người, vượt vòng ra chốn chiến trường chịu cực khổ hiểm nghèo, tới lại Thổ-nhĩ-kỳ là chỗ binh viện của bổn sĩ. Đi khắp nhà thương đỉnh người có bịnh hơn vài ngàn người, ngã dọc năm ngang, kêu la rên rỉ! Mâm-đình-cách-Lang đốc sức cả bọn áp vào rửa mần gỡ mủ, thuốc thoa thuốc rắc, bó dịt hẳn hoi. Nuôi nấng kỷ càng, giữ gìn cẩn mật. Tuy có người chết mà nhiều người khỏi, chết chôn cũng tử tế, sống nuôi cũng ăn cần, cho nên các quân sĩ nơi nhà thương, đều kêu bà là mẹ!

Việc giặc giã xong rồi, bà trở về nước, cũng mặc đồ xài-xạt trở lại làng xưa. Chẳng hề khoe công, chẳng cho ai biết. Tuy vậy mà công kia chẳng mất. Vua nước Anh vua nước Thổ đều hậu thưởng rất nhiều. Còn non dân là phú bộ hào gia, góp của lại cho, tới trải mươi làm muôn đồng bạc. Thuở ấy đàn bà chưa biết phép khán hộ, bà Mâm đình-cách-lang hết của cho lấy lập một cái nhà dưỡng bịnh, để cho đàn bà dưỡng, tiếng bà yên khen công đức rất lớn. Ấy là chẳng sợ nhọc nhằn nguy hiểm, mới đặng lợi to danh lớn đến ngày nay. Vậy thì người ở đời xin đừng thấy khó mà từ, điều khó cực hay sanh điều vui sướng vậy.

(*Trung-lập-báo*)

[RA TIỀN BẰNG TEM (timbres)]

Trình các ngài duyệt-báo rằng: phàm những số tiền qua hai hào (0$ 20) trở lên, thì xin gửi bằng mandats-postes); chớ dùng gửi bằng timbres.

Phàm số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem gian thư (timbres-postes), từ thứ 01.10 (0$10) trở xuống; chớ dùng gửi bằng timbres-quittances, timbres proportionnels hay là timbres de dimension.

Việc Viễn-đông

Thủy-tai ở Cao-lỵ

Vì mưa dầy đội hàng mấy nghìn nóc nhà ở chung quanh thành Séoul bị ngập. Xe hỏa không đi lại được. Tổn hại rất nhiều

Thời-tiết ở Nhật-bản

Ở bảo-bộ Nhật-bản giới hạnh lạ thường, gia thóc gạo cơn cao lắm ngày.

Nước Nhật với Trung-hoa

Chánh-phủ Nhật-bản cử M. Yo-shi-wa, sứ thần Nhật ở Bắc-kinh vận-động với chánh phủ Trung-hoa khiến cho chánh-phủ ấy yên-cần những điều phải chẳng và bảo cho chánh-khủ Trung-hoa biết rằng nước Nhật sẵn lòng ưng thuận những điều kiện chính đáng.

Việc ở Cáp-nhĩ-tân

Từ ngày 24 đến nay, người Trung-hoa chiếm dần hầu hết đất cát của đường đông-bộ Trung-hoa bán đi. Họ phá các trại thí-nghiệm canh-nông.

Đất cát giồng giọt ở bắc bộ Mãn-châu tính ra đã được gần mười năm ngoài. Song vì mỗi giới không mưa, mùa màng lồn hại rất nhiều.

Anh Nhật Mỹ với Trung-hoa

Viên phóng sự ở Tokio của nhà báo *Daily Express* nói rằng việc Anh, nước Nhật và Hoa-kỳ có kỳ một-mức với nhau, đã cùng nhau theo một cái chính-sách đối với Trung-hoa, vì ngày nay cái thế-lực của nước Nga ở Trung-hoa bành-trướng thêm mãi lên.

(*Indopacif*)

Luyện tập quốc-văn

Cái cảm-tưởng của một người nữ-sinh sau khi hỏng thi

Thư gửi cho người bạn gái

Thưa chị,

Vừa mới ngày nào chị em ta còn cùng nhau sum họp trong cuốn học-đường ở Ha-thanh, mà nay đã kể Bảo người Nam, thấy cảnh nhớ người, tình cuị em xiết bao trông tưởng... Cái buổi học cuối cùng của chị em ta, tuật đã làm cho em, hễ lòng chan chứa không bao giờ quên. Em còn nhớ hôm ấy là vào mất trông ra sân trường: là lối trước gió mấy khóm ire xanh tươi làm cao em bóng-khuất nỗi nhà lối khach. Trong tư-tưởng em bấy giờ cứ mơ chan bất bao nhiêu là hy-vọng nồng-nàn... Hồi tưởng lại, mấy năm trời đăng-đẳng, chị em ta vì nợ bút-nghiên mà phải xa nơi phấn-tử, đem thân đào tơ liễu yếu, ra đi cùng bạn nam-nhi, lấy cái địa-vị của một người con gái nơi thôn-giã, đong góp trong trường thi-sĩ, đôi trai cùng khách văn-nhân..... Nơi quê người đất khách, đã làm phận phòng hương an tuyết, chắt tình riêng khôn tỏ cùng ai.

Ngày nay mới là cái ngày trông cây xem quả, bước vào vườn thượng-uyển để xem hoa...

Những tưởng bấy lâu phòng văn lận đận, thư-cầm mài-miệt là mong có ngày nay để xem tài thợ sức cho vui lòng cha mẹ bấy lâu mong đợi, thỏa chí pha thấy mấy năm rèn tập, ao chiêm trong làng văn-mặc, gọi là bước đường công-nghiệp để chào đời... Nào ngờ:

Ra không lại trở về không,
Quê nhà tưởng đến mà lòng thêm
Trách thay con Tạo cợ cầu, [đau.
Nỗ riêng chi chắt mỗi sầu riêng ai...
. . . . . .

Đường mây lỗ bước, số phận rõi-kỳ, khiến cho em đôi hàng châu-lệ lã chã tuôn rơi, sầu riêng khôn lấi, nỗi buồn khôn nguôi. Trông người mà thêm nỗi thẹn thùng, đoái tưởng về nhưng lại sợ sang thân... Tình riêng chan-chứa không biết lấy ai là người tri-âm mà thổ-thẻ nỗi lòng... Một mình thư-phòng đối bóng, ngoài hiên bóng trăng lặt vẻ, lại càng [illegible] kẻ nỗi buồn về nỗi đường ngoặt nghèo mà phải chịu bao nỗi đắng cay. Từ em vì vui thú thư-cầm, từ biệt chốn quê cha đất tổ, lắt-thắt một thân nơi khách-địa, bấm đốt ngón tay đã bốn năm bỗ chẵn. Đã mấy độ cúc tàn sen nở, vòng ngọc-thỏ bao lần đầy khuyết, về xuân-[illegible] mấy độ tơi bời? Em càng nghĩ bao nhiêu, lại càng thêm chua-xót bấy nhiêu, tấm lòng thơ bâng-khuâng khôn xiết kể, rồi ai hoài mang mối xiết bao... Trông cảnh buồn mà hỏi trướng đến non sông ấy, nhìn làn sóng bạc mà chợt nhớ đến người xưa, thấy bóng trăng mà liếc thăm cảnh trước, thấy khói lồng mà đau đớn nỗi gia-đàng... Tình cảnh ấy ai người thấu hay chăng nhỉ?

Mùi đời chua chát
Phường thế chông gai
Bơ-vơ khách-địa, đâu nên nỗi,
Tình riêng khôn biết tỏ cùng ai;
Bát nghiên rộng rã lòng đeo đẳng,
Phận-sự đua đòi há dám sai?
Công cha nghĩa mẹ còn nặng,
Tấm lòng cố quốc lẽ đành phai?
Nếu biết mãi đời chua cay thế,
Mặc ai đua đuổi, theo đời kệ ai..

Nhưng nghĩ cho phải: học thì thi phận-sự tế gian lẽ thế là thường. Xưa kia cánh tu-mi còn lắm kẻ vào đào trường ốc, đến lác tóc bạc ra mồi, còn chịu khó sân Trình cửa Khổng. Chị em ta nên lấy đó làm gương. Thôi thì thôi, em cũng chẳng ao hận nỗi lòng mà chi nữa, rồi đây đường công-danh sớm muộn trời cũng riêng ai, ba qua thu tới, tấm thẻ oắt có là bao lâu:

Làm chi thắc-mắc thêm sầu,
Chim còn đón gió, rồng còn đợi mây
Trót đã bông se tơ tây
Khuyên ai đông rã rồng mây kịp thì,
Sẵn nữa mà chi.....

Nữ-sinh
Mộng-tường, Phạm-thị-Thanh.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Xin quí-báo làm ơn giải-đáp hộ cho những câu hỏi sau đây, xin cảm ơn quí-báo lắm.

Tên tôi là N. đứng bảo lãnh cho một người bạn tên là H. một bát họ 30$00, mỗi tháng 15$00. Bạn tôi mới đóng được hai tháng, chẳng may tử-trần. Vì tôi đứng bảo-lãnh về cả kỳ lên trong sổ họ, nên tôi khất để thu xếp với những bạn đồi là H. Nay nhà người bạn ấy tuy giàu, nhưng không muốn giả, có lẽ vì tiếc tiền và cho rằng người đã chết là xong chuyện.

Trong sổ họ của nhà cái, bạn H. tôi đứng nhận là mua họ và ký tên; tờ chỉ đứng bảo-lãnh thôi, chứ thông phải tôi nợ họ.

Vậy bây giờ họ hàng M. H. hoặc bổ mẹ, hoặc anh em ruột, có phải đứng hay không?

Nếu nhà cái họ đi kiện thì tôi phải trả tiền làm thế nào?

Xin quí-báo làm ơn chỉ bảo giùm cho, tôi xin đa tạ vô cùng.

LỜI ĐÁP. — Nếu bổ mẹ hay anh em H. nhận gia-tài của H. thì cũng phải trả nợ như là H. vậy.

Nếu bổ mẹ hay là anh em H. có nhận gia-tài của H. mà người đã nợ lại sử dụng mà đòi số nợ ấy, thì theo như cái lý-thuyết mới của tòa Thượng-thẩm, ông có thể bắt người chủ nợ bảy sa áp những tài-sản của H. để. Hễ tài sản của H. mà không đủ trả nợ thì bảy giờ người chủ nợ mới đòi người bảo-lãnh được.

Theo như lý-thuyết cũ của tòa Thượng-thẩm thì ai có nợ có thể đòi ngay người bảo lãnh trước khi đòi người mắc nợ.

* * *

LỜI HỎI. — Xin ngài làm ơn chỉ bảo giùm tôi việc sau này, tôi đội ơn ngài lắm.

Tôi đã đỗ bằng Sơ-học kỳ thi tháng sáu năm 1924, vẫn chưa biết ở đỗ có làm cơn xin nhà Học-chánh cái đơn nhận thực để thi vào trường Trung học, ở ưng nhà Học-chánh có viết giấy bảo tôi cứ gửi đơn xin ưng thì và giấy cần dùng về trường, còn giấy nhận thực thì nhà Học-chánh sẽ gửi thẳng đến trường cho. Kỳ thi xong, tôi bị hỏng, tôi có đến trường lấy đơn và giấy ra, thì thiếu cái giấy nhận thực, tôi hỏi người thư-ký, thì bảo mất rồi. Năm nay tôi lại muốn thi vào trường kỹ nhưng bằng chưa có để làm bản sao, giấy nhận thực xin nhà Học-chánh cái khác thì nhà Học-chánh không cho nữa, thì phải làm thế nào?

Kính thư.

LỜI ĐÁP. — Không có lẽ gì nhà Học-chính lại không cho một tờ nhận thực cái bằng của mình được. Trong đơn nay cứ nói xin nhà Học-chính gửi thẳng đến trường cho. Hoặc nữa là trong đơn xin ứng thí vào trường cứ nói rằng năm ngoái đã gửi giấy nhận thực kỳ rồi trong khi hỏng thi đội các giấy má ra thì viên thư ký trường bảo là mất cả giấy chứng-thư kỳ, như là cậu đã kể với bạn tôi trên kia. Trong đơn lại nhớ nói rằng bằng sơ-học năm 1924, nhà Học-chính vẫn chưa phát.

P. h L.

VĂN UYÊN

Giấc mộng lên trời

Gió đưa hiu hắt mái ngoài,
Giăng dòm cửa sổ bóng soi trước thềm,
Nách tường giọng dế rỉ rào,
Bên màn thấp thoáng, bóng đèn mờ xanh.
Trường loan trằn trọc một mình,
Nỗi say, nỗi tỉnh, cảnh tình bâng khuâng.
Chợt đâu mây trắng một vầng,
Đưa mình lên sát lưng chừng trời cao.
Bay qua một dẫy tiên-đào,
Hình như chận đã bước vào thềm hoa.
Lần lần rõi mới nghỉ ra:
Long-lâu, phượng-các, ngày nga mấy lần
Lòng còn lơ-lửng hồi hộp,
Chỉ toan đứng bước tìm vàng lánh xa.
Bỗng đâu thấy một ông già,
Vuốt râu cười nói rằng là « Song-nga »
Dịp đâu may mắn lạ thường,
Mà cho lẫn được gặp nàng hôm nay.
Mời chàng qua bộ sang đây,
Hàn huyên ta sẽ vui vầy cùng nhau.
Khách còn bỡ ngỡ biết đâu,
Chắp tay khiêm tốn cái đầu vân vân.
Nàng-nga quả là phận-nhân,
Mắt trần khôn biết tiên-quân là gì?
Chốn nầy tục gọi tiên chi?
Cao danh, quí tính là gì cho hay.
Sao nga sinh lại tại đây?
Xin ngài phân biệu cho hay mọi lời.
Nghe lời khách nói mỉm cười:
« Ngọc-hoàng thánh thần ngồi Trời là là.
Thiên-cung đây vốn là nhà,
Có lòng mong đợi người mà hỏi thăm»
Khách nghe mừng sợ khôn cầm,
Sợ thay mà lại mừng thầm xiết bao.
Vội vàng qui trước thiên-nhan:
Muôn tâu sá lỗi kẻ phàm ngu-si.
Ngọc-hoàng rằng: « chẳng sao chi,
Tiên-sinh phận đứng dậy mà đi theo giờ.
Mới chàng qua bộ vào nhà,
Chuyện đời thong thả kể ra Hồ tường»
Nói thôi thượng-đế Ngọc-hoàng,
Dắt tay mời khách đi ngang vào nhà.
Rỡ ràng đèn ngọc sáp nga,
Cửa trời trang sức kể ra vô vàn.
Phẩn ngồi chủ, khách đã an,
Trời liền lần tiếng gọi vang nhà trời.
Tiên-nga thấy có bốn người,
Bưng trong khép nép giới hài khác an
Bước ra cùng cất lay trời, [thoi.
Trời truyền mời khách, khác thôi

Khách trần thấy nặt người tiên
Mười phần sợ-sệt càng nhìn càng mười.
Tính trong khôn xiết mừng vui,
Ngoài còn giả sự, tận trời vẫn vơ.
Tâu rằng: Muôn lạy thánh quân,
Rộng cho ngu-tử trước sân quỳ cầu.
Trót sinh xin chớ ngại ngần,
Sập trời rèn rèn lại ngồi xuống ngay.
Thoi trần thước thức sẵn bày,
Bốn nàng tiên-nữ chia ngay khuyên mời
Tàng tàng chén các nửa vời,
Trời liền gan hỏi mấy lời xưa nay:
Dưới đời nay những thế nào?
Luân-thường đạo-lý làm sao? Sử Ông người?
Văn-minh sao đấy? kể coi,
Cơ mưu trí xảo ngang trời nhường chi?
Khôn ngoan đã về phần gì?
Xin ngài kể hết tiện-tì sự đời.
Được lời khách mới lựa lời,
Khách ngồi khách nói trời ngồi trời [nghe:
Cõi đời tỉ-tất tiếng ve,
Xương mòn trắng phếch tóc hoe đeo dầu.
Biết bao công đức hai thân,
Khi giương dạy lấy, khi sân dạy bò.
Đến khi biết học biết lo,
Biết đường khinh trọng biết trò đỏ hay
Mải đeo chữa, ngợi, đăng cay,
Trăm nghìn cũng đã thấy hay một vài.
Ngu-sinh thiên học sơ tài,
Biết đâu nói đấy xin trời xá cho:
Cõi trần nhơ nhuốc lắm trò,
Lòng trần dắc-dỏ để đo cho cùng.
Xe hồ vàng cát lung tung,
Luân thường đảo điên, hiếu trung sơ chi,
Hèn nhân luận chức, luận tài,
Bạn bè sai những chại người lợi danh.
Anh em chẳng một mẹ cha,
Vì đồng tiền bạc hóa ra người ngoài.
. . . . . .
Khách còn kể lể xưa sau,
Trời liền lắm-nhắm gật đầu rằng: Thôi!
Nghe ngài nói tuổi hiền rồi,
Ta ra nông nỗi sự đời khắt khe.
Mà ta xa chẳng biết chi,
Qua ra đến thế làm gì được đây.
Nói xong trọn mắt chau mày,
Khách liền vội-vã đỡ ngay lên rằng:
Xin trời, trời chớ lôi bằng,
Hết lòng sửa đổi chẳng dằng cũng nên.
Trời rằng đại quá còn điên,
Việc này Hồ nghĩ ki ở thuyền được đây.
Khách rằng: cảnh mấy tầng mây,
Đò mà có việc trời hay được nào?
Ng ở đâu có một ông nào,
Kêu trời chẳng thấu hỏa nào ngoa trời ch
Sợ đời làm nỗi k ất khôi, [tới.
Làm trời không biết thì thôi đừng làm.
Trời rằng: công việc sai lầm,
Phải đâu tại lão tàn cầm chẳng ngay.
Người đời định đặt lão đây,
Rồi đây lão sẽ ra tay cho đời.
Cần cân tạo-hóa chẳng rài,
Tránh sao cho khỏi lời trời mà toan.
Nói thôi trời thật dọa hàn,
Âm ầm trận gió, mấy ngàn bay tan.
Cõi mây đội sắc tiên-lão,
Mây bay gió cuốn ào ào như tên.
Chợt đâu tiếng động bên thềm,
Giật mình tỉnh dậy mới nhìn, bóng không.

Song-Nam, Ng.-văn-Thọ

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 14 Juillet 1925

Số chi tiêu tại hai nghị viện

Hai nghị-viện đã ưng chuẩn số chi thu.

Số thu nhập là 33.150.844.678 quan và số chi xuất là 33.137.180.613 quan.

Bắc-đẩu bội-tinh

Những vị sau này được thưởng huy-chương Bắc-đẩu bội tinh:

Bộ tư pháp. — M. Maspéro, Tổng-sứ về ngạch Đông-pháp;

Bộ ngũ hành. MM. Prêau, chánh án tòa Phúc-thẩm Hanoi; Habert, cố vấn tại tòa Phúc-thẩm Hanoi, Caillard, Krautheimer, Jaboulet, Desplay, quan cai trị và ngạch Đông-pháp; Baffelerl, luật sư tại Hanoi; Germa, chủ nhiệm chi điểm ở Maisonne của nhà Đông-pháp Pai châu tawong-tục.

Chiến-sự ở Maroc

Địch quân đánh dữ-dội một đồn về con đường đi ra phía nam, trên bờ sông Onergha, quân Pháp mạnh lại ngay, thì địch quân rối loạn mà chạy về phía bắc.

Tại miền Tazz, quân Pháp đánh các châu mới theo về đảng phản-nghịch, các châu ấy thua to.

Tướng Raquelle chống binh các đạo quân Tây-ban-nha ở Lorache tới Rabat, và hội nghị lời lâu với thống-chế Lyautey.

Báo Petit Parisien có nói qua Melvy lấy làm vui lòng về cuộc hội nghị của nước Pháp và Tây-ban-nha. Ông nói các điều kiện giảng-hòa thế nào, nay mai sẽ tuyên-cáo. Ông nói cứ như các điều kiện ấy, thì người Riffains sẽ được quyền tự trị, song phải theo các quy-tắc của quốc-vương Maroc. Nay cái còn phải ấn định đường cương giới của đất Rif mà thôi.

Nước Pháp với nước Đức

M. Briand và Von Hoesch đã ký một bản giao-ước Pháp Đức về việc giao-dịch của hạt sông Sarre với nước Đức. Bản giao-ước ấy nghị-viện đã ưng chuẩn ngay.

Cải chính-sách của ông Caillaux

Ông Caillaux diễn-thuyết tại Mans với các ông đại-biểu dự bảo nguyên-lão nghị-viện có nói: nay tất cả các tả đảng phải đồng tâm hiệp lực với nhau để ngăn ngừa những sự tấn-tới quá của bọn đại-tư-bản, ông nói ông cũng gia công trác nã đồng liên như bấy nhiêu lần, để tiết kiệm đồng tiền vậy.

Ông sẽ bãi các chức vô-dụng, thanh-giảm các công-sở và cố sức giải-quyết tình toán các khoản Đông-minh một cách tiện lợi cho nước Pháp.

(Indopacif)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	32 độ
18 giờ	34 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.	10	65
— nhì, —	10	35
— ba, —	9	20
Thóc hạng nhất, —	6	40
Bắp ngô —	6	20

Giá bạc. — Kể từ ngày 16 Juillet 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 88.

Quan Toàn-quyền tại Trung-kỳ. — Quan Toàn-quyền Monguillot đã tới Huế hồi 5 giờ chiều 13 juillet.

Ngày 14 juillet, từ hồi 3 giờ đến 3 giờ rưỡi chiều, ngài đến thăm các quan trong viện Cơ-mật và các vị trong Tôn-nhân phủ 6 giờ rưỡi cơm tại phủ Khâm-sứ.

Ngày 15 juillet, hồi 10 giờ 30, quan Toàn-quyền vào yết-kiến đức Khải-định và 11 giờ đến viện Cơ-mật; 3 giờ chiều đến nhà thương chữa mắt; 8 giờ tối tại phủ Khâm-sứ có mở đại tiệc mừng quan Toàn quyền.

Ngày hôm nay 16 juillet, quan Toàn-quyền đi xem bảo-tàng-viện và các đền trong Đại-nội, 4 giờ chiều ngài đã từ biệt Huế vô Tourane.

* * *

Lúc báo sắp ấn hành bỗn báo lại được tin rằng sáng hôm qua quan Toàn-quyền đến yết-kiến đức Khải-định và có thưởng-tuyết hồi lưu về tinh thể Trung-kỳ cũng là vẫn để mở mang kinh-tế trong xứ.

Phái-bộ Xiêm-la. — Hồi 4 giờ chiều hôm qua, phái-bộ Xiêm-la có đi ô-tô vào chơi trong tỉnh Hà-đông, phái-bộ đi xem thất các xưởng kỹ-nghệ tại tỉnh-lỵ như xưởng đăng-ten, xưởng thợ thêu, thợ khảm, thợ chạm, v. v. mãi đến quá 6 giờ mới trở về Hanoi.

Tối hôm nay thứ năm 16 juillet, phái-bộ sẽ đi chuyến xe lửa đêm vào Vinh rồi đi ô-tô đò đường bộ mà về Xiêm.

Tuyển học-sinh vào trường Thuốc ngươn binh. — Chỉ-dụ quan Giám-quốc ngày 4 juillet 1920 có đặt ra một ban binh tại trường Thuốc Hanoi để tuyển lấy những viên y-tá ngạch binh bản-xứ (aides médecins militaires indigènes).

Vậy đến ngày thứ hai 7 septembre 1925 tại Hanoi và Saigon sẽ mở một kỳ thi tuyển học-trò vào ban ấy; còn kỳ thi vấn-đáp thì cũng mở tại hai thành phố ấy, nhưng mở vào ngày nào thì sẽ do ông chánh chủ-khảo định sau.

Chương-trình thi đã định rõ trong lệnh ngày 7 juin 1921 và đã đăng ở Quan-báo Đông-pháp (Journal officiel de l'Indochine) ngày 18 juin 1921 trang 1136 trở xuống.

Số học-sinh tuyển vào trường tuốc định nhiều nhất là 10 người.

Những đơn xin ứng-thí của những người Trung-Bắc-kỳ thì phải gửi đến quan y-chính tuần-niên ở Hanoi (Directeur du Service de Santé à Hanoi) trước ngày 20 août 1925 và của những người ở Nam-kỳ, Cao-mên và Ai-lao thì phải gửi đến quan y-chính thuộc-biển Nam-kỳ (Directeur du Service de Santé de la Cochinchine) cũng trước ngày ấy.

Đơn xin ứng-thí phải đính theo các giấy sau này:

1° Giấy khai-sinh có đề rõ chỗ ở của thí sinh;

2° Giấy chứng chỉ của một viên thầy thuốc binh nhận thực rằng thí sinh có đủ sức lực làm nghề binh được;

3° Giấy tư pháp lý lịch (Extrait du casier judiciaire);

4° Giấy cam-kết.

Ngoài những giấy kể trên ấy, thí sinh nào có đủ văn bằng gì thì nên đính theo vào đơn của mình và những người có văn bằng sẽ được đãi hơn những người không có bằng gì.

Chỉ những người nào đơn xin có đủ những giấy tờ kể trên ấy thì mới được dự thi. Hội-đồng không có gởi giấy riêng gọi ai cả.

Việc buôn gạo tại Bangkok. — Số gạo xuất cảng ở bến Xiêm-la vẫn như cũ, mà giá thì cao lên.

Số thóc nhận được tại Bangkok trong tháng avril là: 104.000 kweh (rong toàng mars thì 114.000) và giá nước từ 123 đến 132 ticaux (trong tháng mars thì chỉ độ 121 đến 126 ticaux thôi).

Số gạo xuất cảng trong tháng avril là 2.342.000 piculs giá là 16.46 000 ticaux (giá phỏng chừng) mà trong hàng mars thì được 2.507.000 piculs giá 15 935.000 ticaux. (số đã soát lại)

Giá gạo trắng xuất cảng trong tháng avril, mà thương chính nước là 8 ticaux 99, còn trong tháng mars thì có 8 ticaux 53.

Các xứ tiêu-thụ là:

Hongkong:	57,5 o/o
Singopore và Etat Malais:	29,2o/o
Âu-châu:	7, 8 o/o

AU CINÉMA TONKINOIS

13, rue des Eventails, Hanoi

Từ ngày thứ sáu 9 Juillet đến thứ hai 13 Juillet 1925

CỦA BÁU CỦA DÂN INCAS

Một phim phiêu-lưu tiểu-thuyết có 12 hồi

Hồi thứ tư: Cái liều đầy máu.
Hồi thứ năm: Một nơi nguy hiểm.
Hồi thứ sáu: Một buổi gớm ghê.

PHI HÀNH GIA MALEC

Hài-kịch chia làm hai phần

Ngày thứ bảy 10 juillet | hồi 17 giờ 30
Ngày chủ nhật 11 juillet |

HẠ GIÁ HẠ

Tòa án Trùng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trùng-trị đã xử những việc sau này:

Án cắp một trăm đồng. — Vụ việc Ng-v-Đức là tùy-phái ở sở Lục lộ bị thưa mở phong bì thư gửi cho M. Aviat lấy 100 đồng của chủ là việc đã đăng rõ ràng ở số báo trước kia thì được tòa tha vì xét không đủ chứng cớ.

Lừa đảo. Về việc Ng-v-Tân làm nghề sốp-pho về bóng mạo chữ ký chủ cũ đem đến sở M. Aviat lấy dầu lau xe và dầu xăng là việc cũng đã đăng ở số báo trước kia thì được tòa tha vì xét không đủ chứng cớ.

Bán thịt trâu chết. — Ng-tất-Đức (cu-ly) Thanh-xuân-Bắc, Ng-v Cống (làm nghề hàng thịt) cùng với chủ là Cả-Cui, Tại Mít và Thị Mai bán hàng thịt ở phố Lò-đúc bị thưa lấy thịt một con trâu chết vì bệnh sốt rét đem bán cho người ta ăn, thì được tòa tha cho trắng án cả, vì xét ra là người ăn trâu ấy chết về bệnh sốt rét sở Thú-y bắt mổ ra khám qua rồi lại bắt xẻ đến lò sát-sinh để khám nhưng khi xe trâu đến lò sát sinh thì chủ lò không cho để ở trong lò thành ra phải để xe con trâu chết ấy ở ngoài đường cả đêm, sau vì không có người trông nom thì kẻ gian phi ăn cắp mất mấy đùi, chứ không phải là lấy thịt trâu chết bệnh đem bán cho người ta ăn như là đã bị thưa.

Chứa ăn cắp của cô. — Ng-v Kính là cháu ở với cô tên là Lê-thị-Trương bán ăn cả cửa nhà, một hôm không hiểu nghe bọn bè xui giục: tế nào mở hòm ăn cắp của cô 500 đồng một chuỗ hột vàng và một đồ xuyến vàng, rồi bỏ nhà cô trốn đi, sắm sửa bộ cánh rất lịch sự, nào là quần áo tây, giầy tây, mũ tây, đồng hồ vàng, dây vàng văn vân để đi diện. Vì xưa nay không ăn mặt tây bao giờ, nên đến lúc mặc có điều bị lên và ngượng nghịu, nên khi M. Renard là thanh tra mật thám đi tuần trông thấy, nghi tình bắt lại hỏi, thấy giả lời lúng túng, đến khi khám trong mình thấy nhiều tiền và đeo xuyến vàng giấu ở trong tay áo thì liền thú nhận ngay trở đi trở lại đến vấp cửa cô. Tòa phạt Ng-văn-Kính 4 tháng tù.

Giả mạo. — Hoàng-nghĩa-Long làm thư ký cho M. Aviat thầu khoán và buôn bán ở Haiphong, một hôm làm bảng giá kỳ mao cước ký của bản quán chủ nhậm rồi giao cho Lương-văn-Ngo là đầy tớ Lê-văn-Thu bán cởi đem đến sở lấy hai thùng dầu xăng bị chủ bắt được. Tòa phạt Hoàng-nghĩa-Long 6 tháng tù và trả cho Lương văn-Ngo và Lê văn Thu về tội không đủ chứng cớ đồng đảng việc giả mạo ấy.

Quyến dỗ con gái vào nhà thanh lâu. — Ng-thị-Nuôi 15 tuổi bố mẹ đều chết cả, người ở Hà-nội lên Hanoi, trước có đi ở kiếm ăn, được ít lâu thôi rồi vào nhà thương chữa mắt. Tên Ng-văn Phúc làm cu ly ở nhà thương ấy cũng với vợ là Trần-thị-Nhàn tức Ngọc quyến dỗ đưa con gái ấy đặt lại cho thì Nhàn và Trần-văn-Thúc là hai vợ chồng chứa nhà thanh lâu nuôi làm con gái để trừ nợ. Tới khi vợ chồng Trần-v-Thúc được đứa con gái ấy cứ cho ăn mặc như là trẻ con để xỏa tóc cài lược kẻ có làng chơi nào hỏi thì nói mới 12 tuổi. Một hôm vợ chồng tên ấy cho đứa con gái ấy đến săm Đông-lợi hiến khách làng chơi, đến lúc ở săm ra có người trông thấy nó mới đưa đến sở cảm trình. Nhưng nay tòa xét thì tha cho vợ chồng Trần-v-Thúc và Nguyễn-v-Phúc vì xét không đủ chứng cớ.

Chết nỗi, bức thư này mà nước lại khan. — Ta vừa được đọc một to ba cáo bằng o ti Pháp như sau này: «Quan Đốc-lý thành-phố kính cáo cho nhân dân Âu-Tây biết rằng mấy hôm nay vì khô than lắm, có lẽ nhà máy nước ngày nào từ 12 giờ 30 đến 2 giờ rưỡi cũng phải hãm nước lại. Nhà máy nước sẽ hết sức tránh khỏi sự hãm lại như thế, nay ít ra là chỉ hãm độ một giờ thôi, là từ một giờ đến hai giờ.

Như vậy nhân dân phải liệu mà trữ nước sẵn trong những giờ khóa nước đã nói trên đây.»

Ngạch học chính. — MM. Ng-bá-Kuyến và Trịnh-huy-Lễn, giáo tập tập sự, đã trúng tuyển kỳ thi bằng thành-chung (khóa thứ nhất năm 1925) nay được thăng giáo-học tập sự.

Cuộc thi ô-tô trên Tam đảo. — Vì cuộc thi ô-tô trên Tam đảo ngày 15 tới đây có nhờ báo *Courrier automobile* tổ-chức nên, nay lại tiếp được của các quan chức và các nhà buôn sau này gửi tiền và các đồ đạc tặng vào các giải thưởng:

Quan Toàn quyền Monguillot tặng 50 đồng.

Công ty dầu hỏa tặng 2 lô dầu xăng «Esso» và dầu «M. C. C.».

Nhà máy gạch tặng một thứ đồ mạng ệ.

Cuộc đua xe đạp. — Tối thứ bảy 18 này, đi ra ta ngoài nhiều đi xem đua xe đạp được, vì có cuộc chạy sau xe ô-tô của Bằng với Bernard ganh với nhau rong nửa sòi đồng-hồ, và một cuộc đua cũng rất là cuộc chạy 30 kilomètres mỗi ô-tô tất cả mọi người cùng được dự.

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NĂM MỖI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE)

Danh dự bội-tinh — *(tiếp theo)*

Bội-tinh vàng hạng nhất:

MM. Doãn-văn-Cung, đốc phủ sứ ở Mỹ tho; Ng-văn-Sắc, thư-ký giấy-thép; Đoàn-văn-Tung, phủ hàm Bắc-liêu; Ng-công-Ngô, thư-ký nhà học-chính Nam-kỳ.

Bội tinh bạc hạng nhất:

MM. Ngô-văn-Liên, thợ tại xưởng đóng tàu; Ng-v Yên chánh-tổng; Ng-v Quảo, thợ tại xưởng đóng tàu; Ng-văn Long, chánh-tổng; Dương-thành-Phát, Hoàng-cơ; Lê-v-Cu, phủ hàm ở Châu đốc; Lê-công-Bình, làm tại hiệu buôn; Trịnh-Xương, đề-chủ; Trần-Mi-h-Hâu, chánh-tổng; Ng-v Kền phủ hàm ở Cần-thơ; Ng-v-Dục, thư ký sở mật-thám; Vương-hải-Thọ, chánh-tổng; Võ-v Bưu, phủ hàm ở Rạch-giá; Nguyễn-v-Kêu phủ hàm; Ng-v-Dục, chủ giấy thép; Lê-tấn-Sandit Ngọ, thư-ký lục lộ.

Bội-tinh bạc hạng nhất:

MM. Ng-v-Ngại, tài-công tại xưởng đóng tàu; Lê-v-Học, Hương-quản; Ng-v Lợi, làm tại xưởng đóng tàu; Ng-v Toanh, làm tại nhà L. Jacques & Cie ở Saigon; Bùi-v Bằng làm tại nhà buôn

Các người thuộc ngạch binh có tên sau này đều được thưởng danh-dự bội tinh:

Bội-tinh bạc hạng nhất:

MM. Triệu-Học, quản; Bùi-Chung, quản.

Bội tinh bạc hạng nhì:

MM. Ng-v-Viêu, quản; Vũ-v-Cam, đội; Ng-v-Kinh, đội; Ng-v-Tảo, cai; Lại-Đình, bếp; Phan-v-Mọc, linh; Trần-v-Tại, linh; Phi-v-Chinh, đội; Ng-v-Toàn, linh; Lê-v-Phùng, linh; Ng-v-Nông, quản; Hoàng-v-Dang, linh; Lê-v-Quang, linh; Ng-v-Luân, bếp; Ng-v-Thương, quản; Trần-ngọc-Đại, linh; Ng-v-Ham, quản; Dương-văn-Coi, linh; Phạm-văn-Huy, linh; Quang-v-Hy, đội; Đinh-v-Thanh, cai; Vũ-v Tảo, quản; Tạ-v-Trí, đội; Lê-trọng-Cần, linh; Trần-qui-Hoan, đội; Ng-v-Cấp quản, Trần-văn-Ty, quản; Phan Trang, cai; Ng-v-Khiết, đội; Võ-v-Can, quản; Vũ-danh-Bản, đội; Lý-đ-Lợ, đội; Tạ-viết-Sĩ linh.

Các viên chức tòng-sự ở sở quan binh có tên sau này, đều được thưởng danh-dự bội-tinh:

Bội tinh vàng hạng nhất:

M. Trần-v-Ngưu, thư-ký thông-ngôn;

Bội tinh vàng hạng nhì:

MM. Ng-v-Hòa, cai thợ; Ng-v Hay, thư-ký.

Bội-tinh bạc hạng nhất:

MM. Ng-đình-Giải cai kho; Hoàng-v-Ân, cai kho.

ĐÃ CÓ TIỂU-THUYẾT

Trung-hiếu thần-tiên

Quyển thứ II, giá 0$10

Bán ở khắp các hàng sách

NƯỚC-CHANH HIỆU T. B.

TỐT NHẤT, SẠCH NHẤT, LÀNH NHẤT

BÁN BUÔN TẠI:

125, Phố Sinh-từ (cạnh Giám) Hanoi.

Thưởng hàm. Các viên chức có tên sau đây đều được thưởng hàm như sau này:

Hàn lâm viện thị giảng (5, 2)

MM. Nguyễn-hữu Mưu, thư ký tượng hạng hạng tư ngạch tòa sứ, thư ký riêng của quan Thống-sứ Bắc-kỳ.

Nguyễn-văn-Oanh, ký lục thực thụ hạng nhì tại tòa nhì phủ Thống-sứ.

Hàn lâm-viện cung-phụng (9. 1)

M. Âu-đức-Vịnh, chánh kuán bộ tại nhà thương Hải dương.

Hàn-lâm-viện đãi-chiếu (9.2)

M. Ngô khắc-Thiện, giáo sư chữ Nho tại trường Pháp-Việt khu Nam Hanoi.

Chánh-cửu phẩm văn giai (9,1)

MM. Lê văn-Nguyên, làm tại nhà buôn quán làng Đại-tài, tổng Bát sơn, phủ Hoằng-hóa (Thanh-hóa);

Nguyễn-văn-Đức thư ký tại ty rượu Hải-dương, quán làng Kiêu-thượng, tổng Kiên-yên, huyện An-dương (Kiến an).

Hoàng-đăng-Thinh tức Hoàng-đức-Lợi nguyên thư ký sở Bình lương, chánh tòa trị sự hiệu Quảng-hưng-Long, Hanoi.

Chánh cửu phẩm bá hộ (9.1)

MM. Nguyễn-văn-Ân, tây phái thượng hạng hạng nhất tại tòa ba phủ Thống-sứ; Phạm-văn Qui, tây phái thượng hạng ngoại hạng tại tòa Nội phủ Thống-sứ.

Tùng cửu phẩm bá hộ (9. 2)

MM Trần-văn-Ninh, cai quản làng Tây mỗ, tổng Mai-phỏ, châu Cao-lộc (Lạng sơn); Nghiêm-viết-Chi, hương trưởng quản làng Hàn-thương, tổng Hàn-giang huyện Cẩm-giàng (Hải-dương.)

Trục xuất cảnh ngoại. — Vinh-Tài tức Ninh-Tại là người Khánh hòa, không có nghề nghiệp nhất định ở đây, nay bị đuổi ra khỏi địa-hạt Đông-pháp.

Đèn Ngọc-sơn. — Bản quán tiếp được bài sau này: Đèn Ngọc-sơn chúng tôi có lời bẩm báo để các ông các bà biết rằng ngày hôm 14 tháng 7 tây, «hội 14 juillet» người đi lại đông lắm, hồi 11 giờ đêm đồ mất hai dịp cầu, chúng tôi đợi xin phép quan chánh Đốc-lý để bắn lại, mà chúng tôi không có cử ai đi khuyên giáo các nơi, xin các ông, các bà, thấy ai đến khuyên giáo về việc ấy thì giữ lại cho mà báo cho chúng tôi được biết thì chúng tôi cảm ơn lắm lắm.

Và ông bà nào có lòng từ-thiện cũng về việc ấy, xin đem xuống tại đền mà cúng.

Nay kính bạch

Trị-sự Nguyễn-hữu-Tiêm.

Cuộc đá bóng thi ngày hội Tây. — Cuộc đá bóng thi ngày 14 juillet vừa rồi kết quả như sau này:

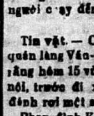
Trường Thể-dục Hanoi trúng ba văn, được thưởng một pho tượng đồng giá một trăm bạc. Hội *Eclair* trúng một văn, được thưởng một quả bóng bằng da.

Học-sinh trường Thể-dục lần này mới ra dự cuộc lần đầu và không may lại bị đất ở bên nền đất có mấy trái đợi vào mất, thế mà ăn giật được gần trị đang khen lắm. Về vang thay cho trường Thể dục! Các hội viên hội *Eclair* đều là những tay lão-luyện về nghề đá bóng cả mà bị thua thì chắc là tại trời nóng-nực quá. Quan Đốc-lý tôm lấy đều chứng kiến nhiều lần tấm-tắc khen học-sinh trường Thể-dục, vì thấy người nào cũng tráng-kiện, nhanh nhẹn và can đảm lắm. Trả thử người nào cũng nở-nang, cân-đối, ai thấy thật cũng phải vui lòng đẹp mắt. Có một quí-quan nói rằng: «Sự thao-luyện thật có ích cho người An-nam, coi học-sinh trường Thể-dục đẹp đẽ và khỏe mạnh hơn người thường nhiều thì biết.» Mà quả như thế, bên phe Thể-dục, từ đầu đến cuối, lúc nào cũng nhanh nhẹn như lúc mới vào dự cuộc. Vậy thế mới biết sự thao-luyện giúp được cho người ta kiên-gan, bền-sức lắm. Trước khi tranh-đấu thì ông Nguyễn-Lễ là đốc-học trường Thể dục có rõ với các hội-viên hội *Eclair* mấy điều đại khái như sau này: Học-sinh trường Thể-dục đến dự cuộc đá bóng hôm nay cốt là để làm quen với các ngài và cầu vui chứ thật không chắc gì đã cạnh-tranh một mối danh lợi gì. Ông hội-trưởng qui hội có tỏ lời khen ngợi rằng nhờ luyện-ngàn cần chúng tôi rất là cảm-thành. Bởi trường Thể-dục là một trường chuyên dạy đủ các lối thể-thao, chứ không phải là một hội chỉ chuyên-tập về một lối nào mà thôi. Trường chúng tôi có một cái mục-đích rất cao-xa: là kỳ-vọng cho sự thao-luyện phổ-cập khắp trong nước và mong cho đồng-bang ta mỗi ngày có nhiều bộ nỗi danh như quí hội đây. Vậy thời hôm nay dù hội *Eclair* đã trường Thể dục giật giải, chúng tôi cũng hết lòng hoan-hỉ. Trong khi đó hội học-sinh trường Thể dục sẽ gửi một cái thư đến hỏi về giáo-bổ ra ngoài những cái khóe khẩu-nhà của kẻ thường-nhân. Tôi chắc rằng các ngài cũng hiểu-đồng-tình với chúng tôi và nước-ao rằng rồi ra sẽ được đã-hữu cùng các ngài luyện-tập và khuyến-khích bạn thanh-niên nước ta về vẫn đề Thể-dục.»

Các hội viên hội *Eclair* đều vui lòng mà biểu-đồng-tình.

Một người đi xem lại cho.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Monin

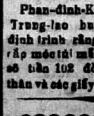
54, RUE PAUL-BERT, HANOI

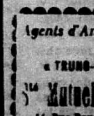
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

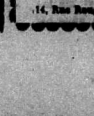
(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ: 0$60

PHIM ẢNH AN-NAM

TOU-FOU MAUVAIS SUJET

ĐẠI-HÀI-KỊCH HAI ĐOẠN RẤT VUI

Bắt đầu chiếu tại rạp CINÉMA PATHÉ HANOI
Từ thứ sáu 10 đến thứ năm 16 Juillet 1925

CHUYỆN GIẢI TRÍ

TẬP THỨ 7

ĐÃ RA,

có thêm trang và thêm vẽ

TẠI SAU NHÀ BÁO TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN

Phố hàng Bông Hanoi

CÓ BÁN

Củi thực khô!
Cân rõ đủ!
Xe đến tận nhà!
BÁN HẠ HƠN MỌI NƠI

Agents d'Annonces en Europe pour la « TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »

Maison de Publicité

14, Rue Bourgogne, PARIS (VII)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mã-sec,
15 chân kính
Mặt bề kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
59, Phố Paul Bert, — HANOI
2000

Khi trong mình có rần ngứa thì đừng có quào gãy trầy da lấy
Pommade Cadum thoa thì hết tuyệt.

CON GÌ THÚ HƠN?

Bản-hiệu có cho thuê cả đĩa hát cũng là máy hát cho những ngài nào để tiếc kỷ quỹ.

Bản-hiệu sắp nhận được đĩa hát mới mà Bản-hiệu mới lấy tiếng như là: Đĩa âm-nhạc, Đĩa tuồng Cải-lương, văn văn... rất hay !!! rất lý thú!!! chạy bằng kim sắt, rất bền !!! rất rõ !!! của nhà « Victor » có tiếng nhất Hoàn-cầu.

CHANSON & Cie, HANOI

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu « onfé của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con cùng tất cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên dùng rất tốt.

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :

COMPTOIRS COLONIAUX CHIRIS
Haiphong. 2220

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn thận lắm mới được.® Thực thế® bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xã này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhâm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền lẻ 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Berl có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ngày hội 14 Juillet. — Hôi 14 juillet năm nào cũng tưng, trọng nhất là cuộc đi-bộ-binh, nên cuộc diễn-binh không có thì có giảm bớt sự vui đi vậy.

Năm nay ngày hội 14 juillet cũng không có cuộc diễn-binh, nhưng lại có mấy cuộc vui là rước xe đèn và hội thuyền ở sông Cửa-cấm là khác hẳn chương-trình mọi năm. Tuy rằng cả hai cuộc vui ấy đều này không có nhiều người dự, song cũng được mấy chiếc xe ô-tô trần-thiết công-trình lắm; thứ nhất những tàu khói và thuyền ca-nô kết thể đã kéo, gì đèn đóm sáng như sao sa, đến lúc đốt cây bông ở giữa sông càng thêm sinh sắc vô cùng, đứng đáng xa mà ngắm lại chẳng khác gì một cái kinh thành lớn bằng thủy-tinh vậy.

Còn các trò vè khác, theo như chương-trình đã đăng trước, không có gì đáng thuật lại cả; duy chỉ có mấy người đeo ngòm mọi chỗ thì năm nào cũng như năm nào, chỗ ăn uống, nơi nằm soạn, tiếng trai gái gọi cợt nhau kêu cc-cc, tiếng trẻ con lạc cha mẹ, chị, em gọi nhau, khóc nhau như đi, trong hai ngày hội không mấy lúc là không có.

Có một điều tệ đáng nói là năm nay nhiều con nhà vô lại rang lấy đèn xếp nhiều quá, đến nỗi nhiều phố vườn hoa Jules Ferry chưa đến 9 giờ khuya mà cháng đã lấy trộm hầu hết các giây đèn rồi.

Buổi hát giúp hội Tri-tri. — Tối thứ sáu 10 juillet trước rạp Lạc-mộng đã đã diễn vở tuồng Tây-thi để lấy tiền giúp hội Tri-tri, nghe đâu thu được chừng ba trăm bạc, mà tiền tổ con hát chúng nhà hát đã hết năm chục, chi-phí cũng đến gần chục nữa và đàn còn tiền nhuận bút cho tác-giả vở tuồng Tây-thi chừng mất năm chục nữa, lơn bù kém tổng cộng tới số trăm rưỡi rồi, như thế thì hội Tri-tri chỉ còn được một trăm rưỡi bạc vào quỹ, số tiền khỉ mọn quá.

Hội Bắc-kỳ thanh-niên thể-dục. — Như lời ban-báo đã đăng trước, chiều chủ nhật 12 juillet ở bãi lấp sông Bonnal có cuộc đá bong do hội Bắc kỳ thanh niên thể-dục và L'Equipe de la Garnison đấu với nhau. Người xem không được đông lắm, đang 16 giờ hai bên bắt đầu tranh đấu được một lúc thì hội Bắc-kỳ thanh-niên thể-dục thua một quả, sau vì việc cần cọ nhau thanh tan cuộc, kha tiếc thay !

Trẻ con lạc. — Ngày 14 juillet hồi 23 giờ, có một đứa trẻ lên ba tuổi, chưng đi xem hội với người lớn, lạc ở đường cái thì linh cảnh-sát đã dẫn về sở cẩm.

Hoang thai. — Hồi 8 giờ sáng ngày 14 juillet ở Hang-kênh có một cái thai của con gái của tự nào bỏ ở đường đi. Quan sở tại được tin tại khám biên rồi cho đưa vào nhà xác.

Nạn ô-tô. — Ngày 14 juillet vào hồi 11 giờ sang chiếc xe ô-tô số 1.2680, do cá-nhân cầm may lấy, đi đến phố Đèn-cầu, trước cửa nhà số 124, thì va phải phu xe Phạm-v-Phủ bị gẫy xương mọt bàn dai, ngư i ta đã đưa vào nhà thương bò thuốc.

Đầy tớ bất lương. — M. Hyde Chr es làm công tại nhà ngân-hàng Hong-kong Shanghai, rợ ở khách sạn Hotel de l'Europe, có đơn kiện tên bồ cũ không biết tên đã vay trước 6$ 4 và lấy trộm 30 thước vải xô giá là 24 đồng rồi trốn đi mất.

NAM-ĐỊNH

Mối tình là cái dây oan. — Hôm 13 tháng 7 tây, lúc 9 giờ tối, có xảy ra một đám đánh nhau ở phố Nam-xuyên rất dữ dội! Cái bi-kịch này diễn ra vì một chữ tình, mà kẻ thủ xướng lại là mấy bác lái mành đáng trong. Nghe tân có bà bác lái nhân dịp ngày hội tây đã nhau đi tìm khách làng chơi... Song không biết tại sao thuyền tình chưa kịp ghé bến, sóng tình lại đã tan bọng, trước còn tình, sau sinh tệ, làm cả phố. Khi linh cảnh-sát đến dẹp an, ngờ đâu ba bác lái đang lộc bị khách tình nhạt nhẽo, lại chênh-choáng hơi men, nên các bác lái hùa nhau đánh linh cảnh-sát, cũng vì quá bất đích chúng. nên người cảnh sát kia bị một trận khá đau phải cho vào nhà thương phục dược. Còn mấy bác lái, khi cuộc ẩu đả vừa tan, sớm đã tẩu thoát. Song lười trời khó tránh, hiện đã tra hỏi bắt được ba bác lái thủ xướng rồi, chưa biết quan trên xét xử ra sao ?

Vinh An lai cảo

Việc đắp đê Mỹ-lộc. — Bản quán tiếp được bài sau này. Bộ này trong hạt Nam-trực, đi đến đâu cũng thấy nhân dân ta than về việc đắp đê, tưởng ai nghe thấy cũng phải chau mày nghiêm sắc. Số là hạt chúng tôi phải đắp hộ cho dân Mỹ-lộc một quãng đê, chủ ý chính-phủ là muốn cho dân có việc làm, sau sẽ giả lại tiền cố-công cho dân; nhưng phần nhiều tổng lý hương-hội lại mượn dịp mà kiếm chác làm càn, cán-nhân bắt nhân. Họ không thuận cho dân đi đắp, bắt phải nộp tiền thuế, mỗi suất có hơn ba phần tây đê, mà họ thu từ 1 p. 50 trở lên, cũng có làng 2 p. 50 và 3 p. Ai có tiền đưa ngay còn khá, ai còn đi vay mượn thì bị hành-xích trình bảo đánh đập khổ sở. Ôi đê là người tai mắt cho dân sao không thương những người nghèo khó, khổ rách áo ôm, chân bùn tay lấm mà nỡ thế cho đành. Mong rằng quan trên xét tình khổ cho dân, để tai nạn trở đi còn phải đắp đê nữa thì xin chính-phủ khoản cho sở Lục-lộ, đến kỳ sưu thuế sẽ bồ cho dân chịu, còn bọn là để cho dân đắp rồi trả tiền cố-công. Đến lúc nhà nước trả lại tiền cố-công, dân chưa chắc đã được xu nào! Như việc đắp đê Quy-phú năm ngoái, đến lúc được tiền cố công thì phần nhiều tổng-lý thông nhau tiêu cả, đến khi ai lại nhà họ lấy thẻ thuế thân thì họ xin kỳ vào sổ phát tiền để xí xóa cho xong chuyện. Ước ao mấy lời này tới tai quan trên để dân sau này khỏi những nỗi phiền phí ấy.

Á Quần lai cảo

HÀ ĐÔNG

Xe-vơ vỡ lề. — Chuyến xe điện tối hôm qua hồi 8 giờ ở Hà đông chạy ra có xảy ra một cuộc hành-khách với người phát vé; một người hành khách đưa tiền trả lấy vé mà người phát vé nhất định không lấy tiền trình bảo là có lệnh ông cử không cho lấy tiền trình rồi bỏ hẳn mặc xe lại bắt hành khách xuống. Quãng đường ấy giữa cánh đồng, giời thì tối, nên người hành-khách sợ không dám xuống, có mấy người ngồi gần đấy phân phải trái thế nào người phát vé cũng nhất định bắt người hành-khách phải xuống, về sau có ông phải ứa tiền bạc ra đổi hộ thì mới êm chuyện.

Nếu công-ty xe điện không cho hành-khách trả bằng tiền trình thì nên yết thị ngay các chỗ đỗ xe và ở các xe cho hành khách biết để tránh khỏi những sự xảy ra hàng ngày như thế và cũng nên bảo cho những người phát vé phải đối đãi từ tế với hành-khách là những người trả tiền cho mình.

H. lai cảo

HÀ - NAM

Bắt được tang cướp. — Hôm 5 tháng mai mới rồi, thầy chánh-tổng Văn-mỹ, thuộc huyện Bình-lục, có bắt được nhân tang việc cướp tại Hưng-yên. Số là trước kia thầy có xem báo Trung-Bắc thấy đăng việc ông huyện Kim-động bị cướp lấy mất một cái điện ống nghe, một cái trái bạc, nên thầy vẫn để tâm đo thám. May sao vào hồi 5 giờ chiều hôm mồng 5 tháng mai có một đứa lạ mặt mang một cái điện ống nghe, một cái trái bạc, thầy chánh tinh nghi có kiếp tang của ông huyện Kim-động, tức thì bắt giữ xét hỏi, thấy nó ứng đối bất thông, xem đến phiếu chỉ là người thuộc tỉnh Hưng-yên, lập tức biên lấy cung khai của nó cùng làm biên-bản và giải cả nhân-tang trình quan trên. Đến sau quan sứ Hà-nam chuyển tin và giải phạm-nhân sang Hưng-yên để xét hỏi thì đã xét ra đó đúng bọn cướp ấy.

T.-trg-T.

SƠN-TÂY

Cái bằng biết khôn. — Một ả kia xuân thu đã ngoài ba kỷ vẫn kiêm nem tự khai là có bằng mà bằng cũng ngày càng to ra. Đến đêm hôm 20 ta thì vỡ bằng. Đem ngay cái bằng chín tháng 10 ngày bỏ vào cửa nhà bác phó may Tự phố Mỹ-hội. Sáng ngày ra người ta đi thấy kiến bâu vào cái bằng, xem ra thì là một đứa con gái rất xinh đẹp và chưa rất lớn, quần vào trong cả quần lĩnh. Bác phó may cũng sang ôm lấy đem về nuôi. Phúc đức thay ! Giận thay cho cái kẻ đâm phụ kia, đối với nhân loại sao nỡ tàng tâm ? Sao bây giờ chẳng bảo là bằng nữa đi ?

Một người cùng phố lai cảo.

HƯNG-YÊN

Cướp trộm ở đâu mà ra. — Từ ngày khai trương mở thau Ha'on, chiều tập kể có hàng ngài phu phen đến làm long, phố xá chợ búa cũng được vui vẻ làm ăn, tưởng ai cũng có công ăn việc làm, thì không đến nỗi tơm cướp lắm thì phải. Song xét ra chỉ vì cái tệ cờ bạc tuần tha mà sinh ra tụ đảng cướp bóc của dân, thực là tai ác. Cái tệ đoạn ấy quả trên và sở thau đã lưu tâm đến đặt người quản trị về cuộc trị an, mà sao bọn cờ bạc lại cứ được hoành hành, không còn kiêng nể pháp luật là gì nữa ! Khiến cho lắm kẻ bị cờ gian bạc lận mà xác nơi rỏ, trần như rộng, đã tàng tất phải liều mình ra tụ bọp để cướp bóc lẫn nhau. Mong rằng quan trên sẽ nhân cái hiện tình, nông nỗi ấy mà trật hẳn cái nạn cờ bạc đi thì bọn lao động may ra cũng có phần nhờ.

X. lai cảo

Tuổi xấu nên chừa. — Em buôn bán ở Hongay đã mấy năm nay, đối đãi với các bậc thân thuộc không có ai trách móc, tự vấn lương tâm không chỉ hổ thẹn, song việc thương mại cũng tế gia, không có điều gì để ai đàm tiếu. Chồng con xa vắng, phận gái em không hề liếm phép khuê môn, nhưng khốn nỗi lắm kẻ thấy người hơn mình thì đem lòng ghen tị; cầu thân càng người chẳng được thì giở ngay cái thủ đoạn vạch lá tìm sâu, đặt chuyện kể xấu người để thỏa lòng tự kỷ. Vậy em bất đắc dĩ phải viết mấy lời thô lậu lên báo chương kể cùng những bạn em mình người lưỡi rắn nên tu tỉnh lại. Mong rằng bài này đối với bọn « nèm đá giấu tay » ấy không đến nỗi như đàn cầm gẩy tai trâu vậy.

An-Lợi

THÁI-BÌNH

Lưới giời khó tránh. — Tên cai Nông người làng Lễ-phẩm phủ Thái-ninh rước vào Thanh-hóa ăn cướp giết người bị tòa án tỉnh ấy làm án trảm giam hậu, vượt ngục thoát về Thái-bình, kỳ thang ba vừa rồi tụ đảng ăn cướp ở làng Sơn-thọ và làng Vọng-hải thuộc huyện Tiền-an, khi đánh nhau tên cai Nông cầm súng tự tận chết ba người và mấy người bị thương. Được tin ấy quan công-sứ bèn tính cao mật nã, mãi đến đêm hôm 14 rạng 15 tên cai Nông sắng đồng đảng là tên Ba-Lưu (tên này cũng bị án xử trảm giam hậu ở Thanh-hóa) về nuôn Phụ đức, được một bảo quan sứ sai một viên phó quản và tám tên linh khố-xanh súng với quan huyện Phụ-dực vây bắt 2 tên ấy tại một nhà ka rong làng Tế-xuyên. Nghe nói rằng xuýt nữa chạy thoát được, nhưng quan huyện sở tại khéo xếp đặt mới bắt được cả 2 đứa. Khi quan linh vào vây bắt, tên Lưu hai tay hai dao chống sự với linh, còn tên cai Nông cược tẩu thoát ra lối sau, nhưng linh vây kín không thể thoát được. Tay thế, linh phải bắn 2 phát súng mới bắt nổi được cường nó, cứ nhời tên cai Nông cung là vì sáng lục no hông mày, nếu không đông may thì phải nằm bay người giữ giấy mới bắt nổi được no.

Mong rằng quan trên cho nã bắt những kẻ đồng đảng của chúng hiện nay vẫn lẩn lút chực cướp lội của dân, thì dân tình mới được an vui lạc nghiệp.

NINH-BÌNH

Việc tiễn quan Sứ Auger. — Ngày 5 Juille mới rồi, các Nam-quan trong tỉnh hạt có đặt tiệc sâm-banh tiễn quan Sứ Auger về nghỉ bản quí-quốc. Các quan, quí p u nhân, các viên chức ở tỉnh Sơn cao đẳng nghị-viện đều dự tiệc đông lắm.

Quan Tuần Trần có thay mặt cả Nam-quan trong hàng tỉnh đọc một bài chúc từ, thuật qua lại các công việc của quan Sứ ại bản tỉnh, và chức ngài thường lộ bình an, quan Án Phan dịch bài ấy ra tiếng Pháp. Bài nguyên văn bằng quốc ngữ đã lấy bài, mà quan Án dịch ra Pháp-văn lại khéo lắm. Quan Sứ đáp lại lời lẽ rất là ôn-tồn, ngài có nói công việc ngài làm đó, chẳng qua là cái nghĩa vụ của ngài, song cũng phải có các quan giúp sức mới làm được và ngài có lời cảm tạ lắm. Cuộc tiễn tạc vui vẻ trong bình tĩnh.

T. lai cảo.

QUẢNG-CHÂU-LOAN

Kẻ trộm táo gan. — Hồi 10 giờ rưỡi đêm hôm 2 juillet mới rồi một thằng trộm vào đình quan chánh sứ chỗ nhà chứa xe ô-tô lấy hai thùng dầu xăng, nó mang tới mé sau vườn, định tháo ra phố trước mặt nhà thờ, khi có người trông thấy bỏ hoàn lên thì linh khố xanh canh cổng và những người làm công qua thấy đuổi bắt được. Tên trộm này là một tên tù mới được tha hôm 25 juin vừa rồi, thế mà hôm 19 nó đã xoay một mẻ gà vịt ở dinh quan sứ, mà vẫn dở là từ hôm ấy đến nay, nguyên nó khi chưa được tha thì nó vẫn làm việc vặt trong đình cho nên nó ở đây được đường lối.

Thực vật đắt. — Từ hôm 24 juin đến nay không có tàu lai vãng Hongkông cho nên mặt hàng thực vật đắt quá, gạo càng ngày càng cao, dân sự lấy làm lo quá, cứ thế này mãi thì làm nỗi khổ khăn.

Nhà hội quán nội Ái-hữu sắp khánh thành. — Nghe đâu hội ấy đại hội-đồng bất thường hồi 3 giờ 4 juillet tới 7 giờ định tuần khánh thành nhà hội quán nội Ái-hữu. Chẳng biết những lồ trang hoàng trong nhà hội có sang kịp cho không.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 16 Juillet 1925

CÁI KIẾN KIỆN CỦ KHOAI

Vở chèo cải lương soạn thành hơn 30 điệu hát. Đã diễn đi diễn lại nhiều lần mà các ngài hạ cố đến xem cũng đông. Nay soạn giả đã sửa đổi lại để nay mai in thành sách bán.

Tối thứ sáu 17 Juillet 1925

TÂY SƯƠNG KÝ

Ngắm duyên kỳ ngộ xưa nay,
Lứa đôi ai để đẹp tày thôi trương.

Sở Dẫn-thủy nhập-điền

Tỉnh Phú yên ở Tuy hòa (Annam)

Hiện nay sở Dẫn thủy nhập-điền mộ thợ nề biết xây đá mó ellong (moellons) với hỗ xy-măng (ciment) để xây đê-hàn (barrage) tại Đồng-cam.

Ai muốn làm thì phải đến trình diện tại sở Dẫn-thủy nhập điền ở Đồng-cam hay là ở Tuy hòa.

Muốn hỏi điều gì thì cứ đến báo-quán mà hỏi.

Quan chánh Bác-vật thủ-hiến
tòa Dẫn thủy nhập điền

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, thử không như có mấy thứ thuốc về những bình là, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời soạn phê rằng :

Chiếu nay đại dược phòng của MONTÈS mật thỏ rượu bổ đã tặng ngự dụng quá hay, đáng nên gia thưởng, truyền lục phê thị sắc cho mỗi được phòng chế đúng để cấp thanh-vụ.

● *Khâm thử.*

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kỉ-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thuốc có được công-hiệu cho tinh-thần người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54,
HANOI
Bản-hiệu xin tiếp theo ở trang thứ 4 bài này.

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lâu nay, hàn gợi đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kính lắm.

Có mua nhưng cho được bột PHOSPHATINE FALIÈRES cũng bổ tinh thần, ích phổ con nít mới sữa, người lớn đau huyết, ốm gầy bỏ ra liệt nhược, cùng là bổ cơ đau ốm mới mạnh.

Có trữ bán cùng hết — Tại chỗ thì ở Paris, 85 b, đường La Tacherie.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

XÀ-PHÒNG, NƯỚC-HOA

Một vài thứ giá hàng

Da liếc dao cạo. Hai mặt da. Vỏ bằng giấy bồi. Dài 30 c m.		6 fr. 50
Dao cạo, thượng hạng, cán bằng sừng, vỏ bằng giấy bồi.		15 fr. 00
Nước Cologne GIRAUD 70°	Một nửa lít :	14 fr. 00
Nước Cologne PIVER.	Một lít.	240 fr. 00
Xà-phòng đánh răng ENNEGE. Hộp aluminium		2 fr. 00
Xà phòng thơm, gói giấy bóng.	Một hộp sáu miếng :	1 fr. 40
Xà-phòng BOUQUET PRÉFÉRÉ.	Một hộp ba miếng :	45 fr. 00
Xà-phòng rất tốt LE BON GROS, hiệu GELLE frères, để các mụn, cân được độ 200 grs	Một bánh	3 fr. 75
Xà phòng cạo rán COLGATE ông mạ kền		6 fr. 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau da dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

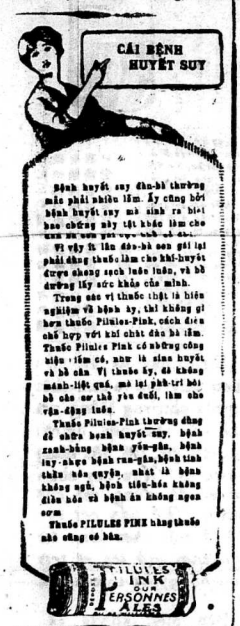
Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

Bệnh huyết suy đàn-bà thường mắc phải nhiều lắm. Ấy cũng bởi bệnh huyết suy mà sinh ra biết bao chứng nọ tật kia làm cho mau già mau yếu mau chết đi.

Vì vậy ít lâu đàn-bà con gái lại phải dùng thuốc làm cho khí-huyết được nhuần sạch luôn luôn, và bổ dưỡng lấy sức khỏe của mình.

Trong các vị thuốc chữa là hiệu nghiệm về bệnh ấy, thì không gì hơn thuốc Pilules-Pink, cách điều chế hợp với trí khôn đàn bà lắm.

Thuốc Pilules Pink có những công hiệu rất có, như là làm huyết và bổ dưỡng. Vị thuốc ấy, đã không mãnh-liệt quá, mà lại phải-trì bồi bổ cho ai thì yếu đuối, làm cho vận-động luôn.

Thuốc Pilules-Pink thường dùng để chữa bệnh huyết suy, bệnh xanh-bủng, bệnh yếu-ớt, bệnh suy-nhược bệnh ran-gân, bệnh tinh thần não quyện, nhất là bệnh không ngủ, bệnh tiêu-hóa không điều hòa và bệnh ăn không ngon cơm.

Thuốc PILULES PINK hàng thuốc nào cũng có bán.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết mãn.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phổi. Làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có vị gì cả.

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay

Ấy là

Thuốc nước bổ huyết

MỘT CHAI 1$ 40

RƯỢU BẠT-HÀ GET PIPPERMINT

rượu này uống để mất mỏ và mất khan tiếng.

GET

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sổ ho, nhức đầu, đau khắp xương

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$50 một ống 20 cachets

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu dầu nai)

Bệnh hao mòn, kém sức, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Nó làm cho kém hẳn chân huyết đi mà chính chân huyết ấy cũng lại cứ yếu đi nữa. Vậy ta cần phải bồi bổ ngay vào chân huyết. Muốn bồi bổ cho chân huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu dầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chóng khỏi bệnh yếu đuối, mỏi mệt, xấu máu, hao mòn sau khi mới khỏi bệnh giịp, bệnh sốt rét, những bệnh lâu năm.

Thuốc này làm cho chân huyết bình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Đàn bà sau khi ở cữ mà dùng thuốc này thì cũng tốt lắm, bổ hết cả mọi đường hay sức khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi kể có hàng nghìn hàng vạn người.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

Nhà Ban-đồ « TÂM TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ làm giờ sáng.

Những chứng đã kể trên kia sinh ra có độ là bởi vì xấu máu. Phải bệnh thì ngứa ngáy rất là khó chịu Muốn chóng khỏi nên dùng thuốc :

Dépuratif Richelet

mà các lương-y cả toàn-cầu điều ho là công-hiệu nhất. Dùng nó thì bệnh dù mới hay lâu cũng dễ khỏi cả; chẳng những chữa được các chứng ấy mà thôi lại trừ cả các chứng đau xương, nhức đầu.

LỞ chỉ 15 ngày khỏi — MẶC-LÁO chỉ 1 tháng

Thuốc này có bán ở các hàng lục-tỉnh to

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc

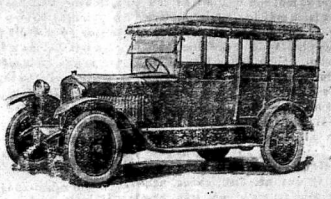
Peptonate de fer MONTÈS

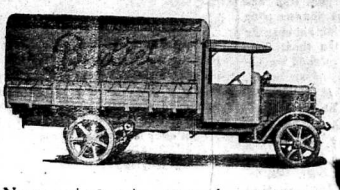
Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

GRAND GARAGE AVIAT

Muốn làm giàu, nên làm nghề vận-tải bằng xe ca-mi-ông

« BERLIET » « LATIL » vừa rẻ tiền, lại vừa bền.

Nay mai sẽ mở một xưởng thiệt to ở góc phố Rialan và phố Gambetta.

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHẤN SUDOL

Xoa phấn này là bỏ các bạch trong da phát hiện mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm sẩy sinh ra ngứa ngáy, khó chịu nhất là ban đêm.

Có cách chữa rôm sẩy, hiệu nghiệm, là bôi nước có phấn SULSOR và dầu phấn

SUDOL một gói giá 0$50

Dùng thử thì sẽ ưa dùng ngay

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập ra năm 1886, ta thường gọi là hiệu Thuốc Lập-thăng ở phố Trang tiền (Rue Paul Bert số 51, Hanoi-Tonkin

GIÁ : rất hạ

MUỐN ĐƯỢC ĐỦ MỌI MÓN :

DERIVE HISTOSYNTHÈSE *Thuốc nước* . . . Giá : 1$00

DERIVÉ HISTOSYNTHÈSE *Thuốc bột* . . . Giá : 1 00

Thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh giịp có các bệnh đau phổi rất hay. Người bạn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF BISAL. *Thuốc này người có tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) là các bệnh đau xương đau mình, mụn nhọt ở mặt, trong mũi, v. v.* Giá : 1$20

LIQUOR HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to* . . . Giá : 0$ 70

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh người ta, thì giết hết mầm, giữ bụng gan thì nên cũng chữa bệnh, như bệnh giảm các bệnh ngoài, lên là sẽ hết mẩn ấy bệnh người rất nên mình ở các chứng bệnh, giết đến đau bao ở người cần, đau đầu, bụng gan, sẽ bệnh ấy

Thuốc này cũng là một thứ nước rất tốt để trị những phiền ở người giang mai sẽ phát ra

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa nhỏ. Trẻ con không uống được thuốc này

Mỗi lọ giá . . . . . 1$50

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

Garage Bobillot

7, Boulevard Bobillot, 7.

HANOI

Cần một người cai biết mọ kến thiệt giỏi.

Ai lành nghề thì đến đây mà bỏi.

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU

NAM-THINH

6 Rue des Cantonnais

HANOI

Hàng tới mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ

Mau mau kẻo hết hàng tốt.

ĐƯỜNG SÁNG LÁO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung kỳ

Chạy từ Đông-hà, ngày thứ tư buổi sáng, đến Lao-bảo buổi trưa các thư và hành-khách đáp thuyền, đến buổi trưa năm thứ năm sẽ đến Tchepone, rồi ở đấy lại đi thẳng Savannakhet, đến mới vào buổi chiều.

Từ Savannakhet sẽ chạy về Tchepone buổi sáng thứ hai, các thư từ và hành-khách sẽ đến Lao-bảo rồi đáp thuyền hai ngày thì đến Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều hôm thứ tư.

Mỗi chủ nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 *một chỗ ngồi.*

Hạng ta đi . . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Tân-ly đi Nghệ-an hạng nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước mới ngay

Lại đánh giây thép PHAMVANPHI,

Vinh Đông-ha Tân-ly, Thakhek hay là Nape

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)